

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA KATOWICE

z dnia ..... 2026 r.

w sprawie nadania ulicy położonej na terenie miasta Katowice nazwy "Barbary Ptak"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 w związku z art. 6 i 7 ust. 1 pkt 2, art. 40 ust. 1 i art. 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 1 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz.U. z 2025 r. poz. 889), po przeprowadzeniu konsultacji społecznych w trybie art. 5 ust. 5 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2025 r. poz. 1338 z późn. zm.)

Rada Miasta Katowice
uchwała:

§ 1. 1. Nadać nazwę "Barbary Ptak" ulicy łączącej ulice: Bonifraterską oraz Ordona w Katowicach.

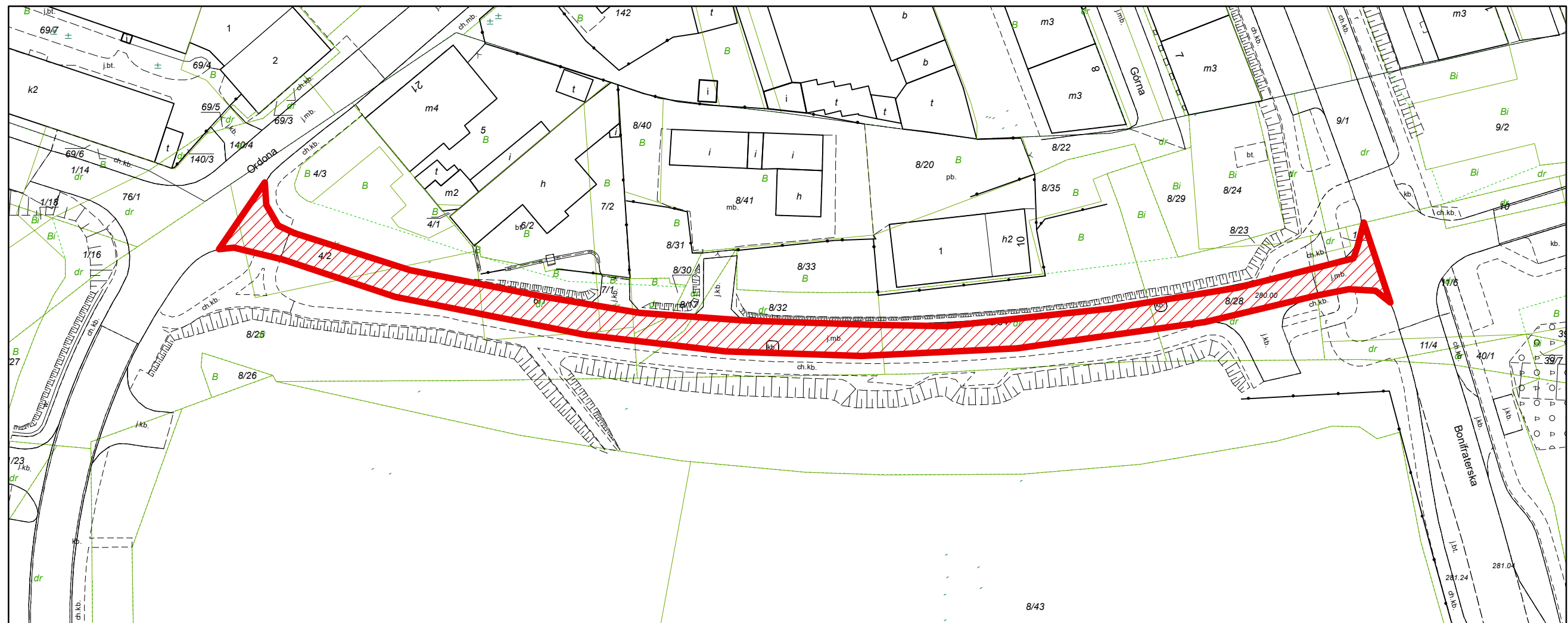
2. Ulica, o której mowa w ust. 1, stanowi drogę wewnętrzną, położoną na działkach nr 4/2, 6/1, 7/1, 8/17, 8/25, 8/28, 8/30, 8/32, 8/34 i 11/6 karta mapy 29 obręb Bogucice-Zawodzie, będących własnością Miasta Katowice. Usytuowanie ulicy ilustruje szkic sytuacyjny, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

3. Biogram patronki stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierzyć Prezydentowi Miasta Katowice.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

ul. BARBARY PTAK

Barbara Ptak (z domu Boruszak), ur. 6 kwietnia 1930 roku w Chorzowie zm. 5 listopada 2025 w Hamburgu. Scenografka i kostiumograf filmowa oraz teatralna, jedna z najważniejszych i najbardziej rozpoznawalnych postaci w historii polskiej kostiumografii. Jej twórczość współtworzyła wygląd i nastrój filmów oraz spektakli, które dziś należą do kanonu kultury polskiej.

W 1951 roku uzyskała maturę w Liceum Sztuk Plastycznych w Katowicach. W tym samym roku wyszła za mąż za Stanisława Ptaka – aktora i śpiewaka Operetki Śląskiej. Ich małżeństwo, oparte na bliskim partnerstwie emocjonalnym i artystycznym, trwało ponad pięć dekad, aż do śmierci męża w 2002 roku. Całe swoje życie twórcze Barbara Ptak związała z Katowicami.

Studia artystyczne rozpoczęła w Krakowie, następnie kontynuowała je w Katowicach i Warszawie. W 1963 roku ukończyła Wydział Grafiki Artystycznej ASP w Warszawie w pracowni prof. Józefa Mroszczaka. Ważną rolę odegrali w jej rozwoju profesorowie Aleksander Rak i Wojciech Fangor. Jej praca dyplomowa była związana z 75-leciem kina w Polsce i przygotowana została pod kierunkiem prof. Jerzego Toeplitza. Już jako studentka rozpoczęła współpracę przy realizacji spektakli i filmów. W 1960 roku podjęła pracę kostiumograficzną przy *Walecie pikowym* w reżyserii Tadeusza Chmielewskiego, przy scenografii Bolesława Kamykowskiego. Wkrótce zaczęła współpracować z zespołami filmowymi Warszawy, Łodzi i Wrocławia. W 1957 roku związała się także z Operetką Śląską w Gliwicach, gdzie pracował już jej mąż.

Największe uznanie przyniosła jej kostiumografia filmowa. Barbara Ptak stworzyła kostiumy do około 80 filmów, współpracując z najważniejszymi polskimi reżyserami: Romanem Polańskim (*Nóż w wodzie*, 1961), Jerzym Kawalerowiczem (*Faraon*, 1966), Wojciechem Solarzem (*Wielka miłość Balzaka*, 1973; *Ojciec królowej Marysienki*, 1979; *Legenda Tatr*, 1994), Andrzejem Wajdą (*Ziemia obiecana*, 1974), Jerzym Antczakiem (*Noce i dnie*, 1975), Januszem Majewskim (*Królowa Bona*, 1980; *Epitafium dla Barbary Radziwiłłówny*, 1982), Tadeuszem Chmielewskim (*Wierna rzeka*, 1982). Była również autorką kostiumów do filmów Kazimierza Kutza: *Perła w koronie*, 1972; *Paciorki jednego różańca*, 1980; *Na straży swojej stać będę*, 1983. Jej projekty kostiumów Kutz określał jako współtworzące „plastyczną koncepcję Śląska” — łączącą realność, pamięć, mit i emocję. Cztery filmy, przy których pracowała, otrzymały nominacje do Oscara, co potwierdza skalę jej talentu i wpływu na historię kina polskiego (*Nóż w wodzie* (1963), *Faraon* (1966), *Ziemia obiecana* (1975) oraz *Noce i dnie* (1976)). Dla Teatru Telewizji zaprojektowała m.in. kostiumy do *Ryszarda III* (reż. F. Falk, 1989), *Damy kameliowej* (reż. J. Antczak, 1994) i *Królestwa Jagiellonów* (reż. L. Adamik, 1994).

W 1966 roku zadebiutowała jako scenografka teatralna w Teatrze Śląskim. W dorobku ma ponad 120 scenografii teatralnych, tworzonych dla najważniejszych instytucji w kraju, m.in.: Teatru Śląskiego, Teatru Zagłębia, Teatru Rozrywki, Opery i Operetki Śląskiej, Teatru Muzycznego w Gliwicach, Teatru Powszechnego w Łodzi, Teatru Muzycznego w Gdyni, Opery Nova w Bydgoszczy oraz Teatro Grande w Brescii i teatru w Wittenberdze. Współpracowała także z szerokim gronem reżyserów i choreografów, m.in. Jerzym Zegalskim, Marcelem Kochańczykiem, Henrykiem Konwińskim, Jerzym Michałem Znaniem i wieloma innymi.

Jej wiedza, doświadczenie i archiwum projektów stały się także podstawą jej pracy dydaktycznej na Wydziale Radia i Telewizji Uniwersytetu Śląskiego oraz w Wyższej Szkole Sztuki Stosowanej w Poznaniu.

W uznaniu swoich zasług otrzymała liczne odznaczenia, nagrody i wyróżnienia: Złoty Krzyż Zasługi (2004), Srebrny Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis (2007), Nagrodę Ministra Kultury i Sztuki (za osiągnięcia w dziedzinie kostiumu filmowego, 1980), wyróżnienie niemieckiego Ministerstwa Kultury (za kostiumy do musicalu *Planet der Verliebten*, 1985), Złotą Maskę (1989), Nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego (za wybitne osiągnięcia w dziedzinie kostiumologii i scenografii, 2006), Nagrodę Prezydenta miasta Katowice (2006), Godło Promocyjne Kapituły *Śląski Oskar* (2006), Nagrodę Prezydenta Miasta Chorzów w Dziedzinie Kultury (2007), statuetkę specjalną Cezarów Śląskiego Biznesu (2010), Nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego (za upowszechnianie i ochronę dóbr kultury, 2011), Teatralną Nagrodę Muzyczną im. Jana Kiepury (kategoria najlepszy scenograf, 2013), Złotą Maskę (w kategorii: Nagroda Specjalna za kostiumy do spektaklu *Noc w Wenecji* Johanna Straussa w reżyserii Marcina Sławińskiego w Gliwickim Teatrze Muzycznym w Gliwicach, 2014), nagrodę za całokształt twórczości na 5. Silesia Fashion Day (2014), Nagrodę Stowarzyszenia Filmowców Polskich za wybitne osiągnięcia artystyczne i wkład w rozwój polskiej kinematografii (2015) oraz tytuł Kobiety Sukcesu Śląska (2016).

Sporządziła: Katarzyna Gliwa (Muzeum Historii Katowic)

Uzasadnienie

O uhonorowanie osoby Barbary Ptak poprzez nadanie jej imienia ulicy stanowiącej przedłużenie ul. Krzysztofa Mieroszewskiego w kierunku ul. Orдона w Katowicach wniosowała Komisja Organizacyjna Rady Miasta Katowice na posiedzeniu w dniu 27 stycznia 2026 roku.

Osoba patronki nie uzyskała opinii Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu Dyrektora Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa z uwagi na aktualnie przyjętą interpretację przepisów ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 roku o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2018 r. poz. 1103). Zgodnie z zapisem art. 2 ust. 1 ustawy, stwierdzenie przez wojewodę nieważności uchwały nadającej nazwę jednostce organizacyjnej, jednostce pomocniczej gminy, budowli, obiektowi lub urządzeniu użyteczności publicznej, w zakresie w jakim nadaje nazwę niezgodną z art. 1 ustawy, wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej tę niezgodność.

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy o drogach publicznych, a także wznoszenia pomników należy do wyłącznej właściwości rady gminy.

Konsultacje społeczne zostały przeprowadzone za pośrednictwem *Platformy konsultacji społecznych* znajdującej się na stronie internetowej www.katowice.eu w dniach 15 - 29 kwietnia 2026 roku. W trakcie trwania konsultacji żadna organizacja pozarządowa działająca na terenie miasta Katowice nie wniosła uwag do projektu uchwały.